

דברות קודש

מאת
ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת אחרי מות - קדושים

כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:
א.י.ש. אשדוד
0527627127

פרשת אחרי - קדושים

קוב"ה, וכלשונו של רש"י אתם נפסלים מאחרי.

אלא שנראה לומר כי הפסוק השוכן אתם בתוך טמאתם כתוב אצל הכהן הגדול הנכנס לפני ולפנים, שהוא במדרגה הכי גדולה שיכול בר נש להגיע, כמ"ש (שם טז יז) וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבאו לכפר בקודש. היינו שהכהן גדול בעת שהוא נכנס לפני ולפנים לא היה במדרגת אדם כלל אלא בבחינת מלאך ולכן לא יכול להימצא שם כל אדם. ואז בזה הזמן הגדול כשהכהן גדול היה בדרגה כזאת, והוא הרי היה צריך לכפר בקודש על כל עם ישראל, יכול שיכוין לכפר רק בשביל הצדיקים והבינונים, אבל על הרשעים שהיו רחוקים ומובדלים ממנו מחמת מעשיהם הרעים אולי לא יכוין לכפר גם עליהם. לכן כתב השוכן אתם בתוך טמאתם, שכלל את כל עם ישראל יחד, וזה בכדי שיחשוב הכהן הגדול על כלל ישראל כולו וגם על הרשעים שבתוכם וגם את חטאם יכפר, שכמה שיהודי

וכפר על הקודש מטומאות בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם וכן יעשה לאהל מועד השוכן אתם בתוך טמאתם (ויקרא טז טז). ומפרש רש"י, השוכן אתם בתוך טמאתם, אע"פ שהם טמאים שכינה ביניהם.

והנה בשלהי פרשת אחרי מות כתיב 'ושמרתם את משמרתی לבלתי עשות מחקות התועבת אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם אני ה' אלוקיכם' (שם יח ל). ופירש רש"י ולא תטמאו בהם אני ה' אלוקיכם, הא אם תטמאו איני אלוקיכם ואתם נפסלים מאחרי, ומה הנאה יש לי בכם ואתם מתחייבים כלייה, לכך נאמר אני ה' אלוקיכם.

ולכאורה תקשי טובא, דמשמע ששני הפסוקים סותרים זה את זה, שאם אכן הקב"ה שוכן אתם בתוך טומאותם כמו שנאמר בפסוק הראשון, איך תתישב הפסוק השני ולא תטמאו בהם אני ה' אלוקיכם, דמינה שמעינן שאם בני ישראל יטמאו עצמם ח"ו אזי יסתלק מאתם

ואולם עדיין יש ליתן לב ולחקור למה כתבה תורה הענין של השוכן אתם בתוך טומאתם דייקא בתוך עבודת הכהן גדול ביום הכיפורים, והלא דבר היא.

ונראה לומר על פי דברי מרן **הבעל שם טוב** זיע"א (מובא בספר בעל שם טוב עה"ת פ' קדושים בהערות מקור מים חיים אות ב, בשם ספר נתיב מצותיך) שכתב שצדיק גמור שאין בו שום שמץ רע כלל, אינו רואה שום רע באדם, ובעיניו הכל זכאים וצדיקים, ולכן הוא אוהב את ישראל מאוד, אבל כשעדיין לא תיקן לגמרי, יראה בעיניו איזה שמץ רע לחייב את הרשעים. וזהו מש"כ (תהלים לט ט) מכל פשעי הצילני חרפת נבל אל תשימני. מכל פשעי הצילני, שתמחול לי על כל עוני, ובמה אדע, חרפת נבל אל תשימני, כשלא תשים אותי שאראה שום חרפה בנבל, ובזה אדע כי נקי אני.

וכמו שמסופר על הרה"ק רבי לוי **יצחק מבארדיטשוב** זי"ע שפעם ראה עגלון אחד מבני ישראל שהיה עומד עטוף בטליתו ומוכתר בתפילין ועוסק בתפילתו ומזפת דרך אגב את אופני העגלה, הסתכל הרה"ק מבארדיטשוב כלפי מעלה, ואמר, רבונו של עולם, ראה והביטה כי

מתרחק מאת הקב"ה וחוטא בעבירות רח"ל, עם כל זה שוכן אתו בתוך טומאתו. וזהו מה שאנו אומרים בליל יום הקדוש, על דעת המקום ועל דעת הקהל אנו מתירים להתפלל עם העבריינים.

משא"כ הפסוק הבתרא ושמרתם את משמרתי לבלתי עשות מחקות התועבת אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם אני ה' אלוקיכם, מדבר אל האנשים שהם משוקעים בהתועבות, וכלשון הפסוק לבלתי עשות מחקות התועבת, אליהם אומר התורה ולא תטמאו בהם אני ה' אלוקיכם, הא אם תטמאו אני אלוקיכם ואתם נפסלים מאחרי, ומה הנאה יש לי בכם ואתם מתחייבים כלליה, שהרי פשוט שאין הקב"ה יכול לדור עם רשעים המלאים בעבירות, כי במעשיהם הרעים הם גורמים לסילוק השכינה, ומה תועלת איכא שהקב"ה ישכון בתוכם.

ובזה מיושב סתירת הכתובים, דהכל תלוי למי מדברים, כשמדברים לכהן גדול אומרים לו השוכן אתם בתוך טומאתם. וכשמדברים אל אלו שעלולים לעשות תועבות אומרים להם ולא תטמאו בהם אני ה' אלוקיכם, הא אם תטמאו אני אלוקיכם.

וסיפר לי חתני הרה"צ רבי אפרים חיים מנחם רויטמאן הי"ו, שפעם הגיעו קבוצה של יהודים חופשיים להטיש של בעל האמרי חיים מוויזניץ זצ"ל, והאמרי חיים הסתכל עליהם כל הזמן, שאלו אותו למה הוא מסתכל עליהם כ"כ, ענה ואמר הסתכלתי וחשבתי לעצמי אם אני הייתי ח"ו כמוהם, איני יודע אם אני הייתי מגיע לטיש. והיינו שהאמרי חיים בצדקותו לא ראה שום רע באדם, ואדרבה עוד חישוב כי הוא גרוע מהם.

ולפי דברים אלו יובן למה כתבה התורה את הענין של השוכן אתם בתוך טמאתם דייקא באמצע עבודת כהן גדול ביום הכיפורים, דדוקא אצל הכהן הגדול כשהוא נכנס לפני ולפנים והיה ברום המעלה, במדרגה של צדיק גמור שאין בו שום שמץ רע כלל, שם כתוב השוכן אתם בתוך טמאתם, דבמדרגה זו אינו רואה שום רע באדם, ובעיניו הכל זכאים וצדיקים, ולכן אצלו היה בחינה השוכן אתם בתוך טמאתם, ובכך בוודאי שיכול הוא לכפר על עונות כל עמו בית ישראל מבלי להבדיל בין צדיק לרשע.

אין קדוש כבן ישראל, הרי לפניך עגלון יהודי, איש פשוט מן הפחותים שבעם, ובכל זאת גם בשעה שהוא מזפת את אופני העגלה הריהו לבוש בטלית ותפילין, ועוד ומתפלל לפניך.

יהודי אחר כי יעבור שמה ויראה יהודי עומד עטוף בטליתו ומוכתר בתפילין, עוסק בתפילתו ומזפת את אופני העגלה, חושב, היתכן באמצע התפילה לעשות כן הריהו מסיח דעת מן התפילין ועוד שכך נראית תפילה, אבל הרה"ק מבארדיטשוב שהיה במדרגה של צדיק גמור שאין בו שום שמץ רע כלל, בעיניו הכל היו זכאים וצדיקים, יען כי הוא עצמו היה נקי מכל חטא ולכן לא רעה שום רע על עם ישראל.

והנה אנחנו בדורנו זה לא מבינים מה זה לזפת את אופני העגלה באמצע התפילה, אבל דוגמא לזה ניתן לראות כשיהודי מדבר באמצע התפילה, אזי כולנו מתרעמים עליו ובצדק כי הרי על פי ההלכה אסור לדבר בעת התפילה, אבל אם היינו נקיים מכל עון לא היינו רואים כזאת אצל האחר.

מתוך רעווא דרעוין שב"ק פר' אחרי-קדושים תשפ"א

של קדושים תהיו נאמרה דייקא בהקהל, כי ציווי זה נאמר לכל אחד ואחד מבני ישראל בכל מדריגה שנמצא בה, שלא תאמר דקדושה הוא דבר השייך לגדולי ישראל דווקא, אלא כל יחיד ויחיד מבני ישראל שייך למצוה זו ומחויב בה.

ולכאורה פלא הוא, היתכן כזאת, שיהיה ציווי של 'קדושים תהיו' באופן שוה לבני אדם, בעלי מדריגות ופשוטי העם.

ונראה לומר על פי דברי זקני הבעל שם טוב זי"ע (בעל שם טוב עה"ת בפרשתן) שכשאדם רואה דברי נבלה בחבירו ידע שיש בו בעצמו ג"כ מעין דבר זה. והוא על פי מה שמספרים שפעם אחת אירע שהבעל שם טוב ראה אחד שחילל שבת בפרהסיא, ועמד משתומם למה הראוהו כזאת, ופשפש במעשיו דעל כרחק יש בידו עון כזה, ונזכר ששמע מזמן קרוב בזילותא דתלמיד חכם ולא מיחה, והרי תלמיד חכם הוא בבחינת שבת, ולכן דקדקו בו.

ולפי זה יש לומר דכשיהודי רואה מי שנכשל בעריות, ידע שגם לו יש בידו איזה עון בענין של קדושה, ואם הוא צדיק יכול להיות שנכשל בבחינה של קדש עצמך במותר לך.

דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוהיכם. (ויקרא יט ב.) ומפרש רש"י, דבר אל כל עדת בני ישראל - מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל, מפני שרוב גופי תורה תלויין בה (ויק"ר כד ה.). קדושים תהיו - הו פרשים מן העריות ומן העבירה, שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה.

אמנם הרמב"ן מפרש באופן אחר מרש"י ולומד שענין הקדושה הוא הבחינה של קדש עצמך במותר לך.

ולכאורה נחלקו בשתי דברים שהם רחוקים ממזרח למערב, דלפי רש"י מדברים אל האדם שצריך להזהיר אותו על ענין העריות, ולפי הרמב"ן מדברים על אדם בדרגה גבוה מאוד, והוא בחינה של קדש עצמך במותר לך.

ועל פי פשטות יש לומר דאומרים לאדם קדש עצמך במותר לך, דאם אינך עושה הרחקה זו לקדש עצמך במותר לך, אז אתה יכול להגיע להעבירות הכי גרועות כמו עריות.

ונראה לומר בהקדם דברי כ"ק אאזמו"ר זי"ע שאמר לבאר מה שכתב רש"י שנאמרה פרשה זו בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלויין בה, שהציווי

ואהבת לרעך כמוך (ויקרא יט יח).

ונראה לומר שכונת הכתוב לומר דהנה יש אנשים שעניניהם צרה בטובות שיש לחבריהם. וע"ד משל יש אדם שבעצם אינו שונא לחבירו ולא רק זו אלא שגם אוהבו, אבל יען שיש לחבירו ממון או שמצליח מאד בדרכו או שיש לו שאר טובות והנאות, בגלל זה הריהו מתקנא בחבירו וזה גורם לו שישנא אותו. אבל האמת אם יביט האדם בעיני השכל יראה שלזה האיש שאמנם שיש לו שאר טובות וכדו' אבל בד בבד יש לו ג"כ צרות ורעות, שכמו שלו עצמו יש לו מעלות וחסרונות כך גם לכל אדם יש מעלות וחסרונות, וכשהאדם ידע זה שוב לא יבוא להתקנא ולשנא את חבירו.

ולזה אומר לנו התורה ואהבת לרעך, ואת תאמר איך אוכל לאהוב את רעי יען שיש לו הרבה טובות שנעדרים ממני, ואומרת התורה כמוך, כמו שאתה יודע בנפשך שיש לך גם מעלות וגם חסרונות, כך גם אצל זה האדם שאתה מתקנא בו תדע שאמנם שאתה רואה רק הטובות שיש אצלו אבל יש אצלו ג"כ רעות.

ישנה אמרה ידועה על הפסוק לא תחמוד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמרו וכל אשר לרעך (שמות כ יד). שלפעמים יש לאדם חמדה לדבר מסוים שיש אצל רעו, אומרים לו שאי אפשר לקבל רק הדבר המסוים שהוא חומד, אלא שצריך לקבל את כל אשר לרעך, היינו המעלות והחסרונות שיש לרעו, שיכול שיש לו בית גדול ונאה, אבל מנגד יכול שיהיה לו ל"ע בן שאינו בריא. שאי אפשר לבקש רק את הבית הנאה לבדו, אלא הכל כלול בזה שאכן שאתה חומד את הטובה שיש לו אך הוא גם מתמודד עם צרה אחרת, ואם אתה רוצה הטובה שיש לחברך צריך אתה לקבל גם את הרעה שיש לו, וזה כוונת הכתוב ו'כל' אשר לרעך.

וזהו כונת הכתוב ואהבת לרעך כמוך, ואהבת לרעך, ואם הקנאה מפריד בינך לרעך, תדע שאין לך במה לקנאות בגלל שגם הוא 'כמוך' וכדאמרן.

יעזור השי"ת שנוכל לאהוב איש את רעהו, ובמיוחד בימים אלו ימי העומר, שהמה מיוחדים לתקן ענין מיתת תלמידי רבי עקיבא שלא נהגו כבוד זה בזה, ובקרוב נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

מתוך ליל שב"ק פר' אחרי - קדושים תשפ"א

מלעכוויטש זי"ע, וביקש ברכה שלא יראה שום היזק בפרנסה מהאישי השני שמתחרה אתו, בהמשך הגיע לרבו ואמר שב"ה שלא הגיע אליו שום היזק, ובכל זאת עדיין צורב לו כל זמן שהוא רואה שהולכים למתחריו, וביקש ברכה שלא יכאב לו כשהולכים למתחריו. אחרי תקופה הגיע שוב לרבו ואמר, שב"ה זה כבר לא מפריע לו כשהולכים למתחריו, אבל הוא רוצה שישמח בהצלחת מתחריו כמו שהוא שמח כשהוא עצמו מצליח. בזכות זה זכה לחתן שהיה בעל יסוד העבודה. מסיפור מעשה זה אנו רואים שקיום המצוה של ואהבת לרעך כמוך, אינה מצוה הבאה בקלות.

כ"ק אאזמו"ר זי"ע אמר שמצות ואהבת לרעך כמוך הוא שייך לתחילת הפסוק שנאמר לא תקום ולא תטור את בני עמך, ומפרש רש"י (שם) לא תקום, אמר לו השאילני מגלך, אמר לו לאו, למחר אמר לו השאילני קרדומך, אמר לו איני משאילך כדרך שלא השאלתני, זו היא נקימה. ואיזו היא נטירה, אמר לו השאילני קרדומך, אמר לו לאו, למחר אמר לו השאילני מגלך, אמר לו הא לך ואיני כמותך שלא השאלתני, זו היא נטירה, שנוטר האיבה בלבו אף על פי שאינו נוקם (יומא כג.).

ואהבת לרעך כמוך אני ה' (ויקרא יט יח).

מצוה זו של 'ואהבת לרעך כמוך' היא מן המצות שקשה לקיימן. מסופר על הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליז'ענסק זי"ע כשחזר לעירו לאחר שהות ממושכת בגלות, שמע שאלעזר הוא חולה. הרבי ר' אלימלך מיהר הביתה, בחשבו שמדובר באלעזר בנו, כשהגיע לביתו ראה שאלעזר בנו בריא ושלם, נשם לרווחה ונחה דעתו, ואמר ברוך ה' שאלעזר בני בריא, אך תיכף חוורו פניו ואמר שאם אצלי עדיין יש חילוק בין בני אלעזר לאלעזר אחר, כנראה שלא תיקנתי די בגלות, וצריך אני לחזור לגלות לעוד תקופה.

מסיפור זה נמצאנו למדים, שהר"ר אלימלך גם אחר שהותו בגלות, עכ"ז עדיין לא היה בדרגה של לקיים ואהבת לרעך כמוך כראוי וכיאות. וכמובן שכל זה הוא לפי השגתנו, כי מי יוכל להבין אפס קצהו במעשיו והליכותיו של זה הצדיק הקדוש.

סיפרתי פעם סיפור אודות חמיו של הרה"ק בעל היסוד העבודה מסלונים זי"ע שהיה לו חנות למכירת מלח באיזור מגוריו, והגיע יהודי אחר והתחיל להתחרות אתו במכירת המלח, הלך לרבו הרה"ק רבי מרדכי

הרי אנו רואים שמייירי ביהודי יהודי כזה אומרת לנו התורה הק' שיש לך כבר דין ודברים אתו, ועל 'ואהבת לרעך כמוך'.

מתוך השולחן הטהור ליל שב"ק פר' קדושים תשפ"ב

מלעלוב זי"ע היה יהודי שהיה אומר שם ה' בסוף כל פסוק, וכששאלו אותו על זה, הסביר ואמר ששם ה' כותבים עם שני אותיות יו"ד, כמו שהיה מודפס שם ה' בכל הסיפורים הישנים, ובסוף כל פסוק יש שני אותיות יו"ד, אותו היהודי התמים חשב שהשני נקודות שיש בסוף כל פסוק הם שני אותיות יו"ד, אמר לו הרה"ק רבי דוד, תדע לך שהאמת אתך ששתי יו"ד הוא שם ה', אבל זה רק כשהשתי האותיות יו"ד הם אחד ליד השני, אבל אם יש שתי יו"ד אחד על השני זה לא שם ה'.

וכוונת דבריו ששתי יו"ד (היינו שתי יהודים) שהם באחדות אחד עם השני הוי שם הוי"ה כדאמרן, אבל שתי יו"ד שאחד מתנשא ומתגאה על השני, זה אינו שם ה'.

יעזור השי"ת שנזכה לקיים מצוות ואהבת לרעך כמוך בשלימות, ועל ידי זה נזכה לגאולה שלמה בביאת גוא"צ בב"א.

ואהבת לרעך כמוך אני ה' (ויקרא יט יח).

הש"ך על התורה מקשר הסיום של הפסוק 'אני ה'" להמצוה של ואהבת לרעך כמוך, שמצוה זו כוללת כל מצוות שבין אדם לחבירו, ומאהבת חבירו יבא לאהבת המקום, באמרו אם בשר ודם אני אוהב אותו למי שבראו לא כל שכן.

ובספר אהבת שלום מבאר הקשר בדרך רמז, דהנה 'אהבה' בגימטריא 'אחד', והיינו כי צריך האדם לאהוב את חבירו כמוך ממש, וכן השני יאהוב אותו בדרך זה, נמצא מצד שניהם יהיה אהבה ומכל אחד יתעורר מדת 'אחד', וב' פעמים 'אחד' בגימטריא שם הוי"ה ב"ה, והיינו דאמרה תורה ואהבת לרעך כמוך, שכאשר יקימו מצוה זו, אזי נזכה לאני ה', שיושלם שמו הקדוש של הבורא יתב"ש.

ונראה להוסיף על דבריו, על פי מה שידוע שאצל זקני הרה"ק רבי דוד

מתוך השולחן הטהור ליל שב"ק פר' קדושים תשפ"ב

שב"ק פר' תזריע-מצודע שבת ר"ה אייר תשפ"ג

שולחן הטהור ליל שבת קודש

שלוש מאות אדומים, וגם העני הזה אינו יודע ערכם וימכרם בעשרה אדומים".

ובשמוע הרבי ר' שמעלקא את דבריה התחיל תיכף לרדוף אחר העני, וזה כראותו שרודפים אחריו חשב שרוצים לקחת ממנו בחזרה, והתחיל לברוח עוד יותר, אלא שהרר"ש רדף אחריו ביתר שאת עד שהשיגו, ואמר לו: 'זכור כי הטבעת יקרה מאוד, ושוויה ג' מאות אדומים, אל תמכרנה בעד דבר מועט'.

והמעשה הזה התרחש בימות החול, ואח"כ בשבת קודש כשישב הרבי ר' שמעלקא בשולחנו הקדוש עם אנשיו וסיפר להם את המאורע, אמר להם שזה מה שאמר הקב"ה למושה 'מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, ואני רוצה ליתנה לישראל לך והודיעם' (שבת י:),

אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בחרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת וגו' (ויקרא יג, ב).

היום בלילה חל היו"ד קדישא של זקני הרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע, וידוע שהיה בעל צדקה גדול מאוד, עד שהיה נותן לעניים את כל אשר לו, ופעם בא אליו עני לבקש צדקה, ובביתו של הרר"ש לא היה מאומה לתת לו זולת התכשיטים של הרבנית שהיו מוצנעים מתחת הכר, ומאחר שהיא לא שהתה אז בבית, הוציא הרר"ש משם טבעת זהב משובצת באבן טובה ונתנה לעני, ותיכף לאחר שהעני יצא נכנסה הרבנית, וראתה את העני יוצא שמח ביותר, והיא שידעה שהבית ריק הבינה תיכף שנתן לו את הטבעת, וכאשר נכנסה וראתה שכן הוא, התחילה לצעוק בקול גדול: "הלא הם שווים

טמא הוא בדד ישב מחוץ למחנה מושבו, והנראה לומר בטעם מה שמושיבים אותו בדד מחוץ למחנה, כדי שלא ישפיע על אחרים ממעשיו הרעים.

בשאנו מתאספים בלילי שבתות ומזמרים שירות ותשבחות ומדברים בדברי תורה, זה ההיפך מענין המצורע, שאנו מתאספים ביחד דווקא כדי שכל אחד ישפיע על השני, ומשתמשים בכוח הפה ודיבור באופן הנעלה של 'נפש חיה', וזה המכניס רוח החיה בנפש האדם.

במדרש (ויקרא רבה יד א) על הפסוק 'אשה כי תזריע' (שם יב ב) כתב הדא הוא דכתיב (תהלים קל"ה) 'אחור וקדם צרתני', אמר רבי שמלאי כשם שיצירתו של אדם אחר בהמה חיה ועוף, כך תורתו אחר בהמה חיה ועוף, הדא הוא דכתיב (ויקרא י"א מו) 'זאת תורת הבהמה', ואחר כך 'אשה כי תזריע', ע"כ.

וראיתי בספרים הק' שאשה היא בבחינת 'מקבל', וזכר הוא בבחינת 'משפיע', שהאדם צריך לראות שיגיע לידי 'וילדה זכר', היינו שיהיה בדרגת 'משפיע' להשפיע על אחרים.

והיינו שיודיע להם את הערך היקר של שבת, ולא ימכרהו בעד דבר מועט, כמו אכילה ושתייה והתיכת קוגל וכדו'.

הבית אברהם שהערב חל היוםא דהילולא דיליה, מביא שאצל הרה"ק רבי מנחם מנדל מויטעפסק זי"ע שהערב חל ג"כ היוםא דהילולא קדישא דיליה, היתה כל שבת בבחינה כזאת כאילו שעד עתה לא היתה כלל שבת, וגם לא יהיה עוד שבת, ויש להבין מזאת כמה היתה כל שבת חשובה וחביבה בעיניו.

רבי מנחם מנדל מויטעפסק מבאר בספרו פרי הארץ (בפרשתן) לגבי מה שאמרו חז"ל (נדרים סד:) 'מצורע חשוב כמת', על פי מה שנאמר (בראשית ב ז) 'ויהי האדם לנפש חיה', ותרגומו 'לרוח ממללא', הרי שתרגום של חיים הוא ממללא, שהוא הדיבור שהוא החיות, ואם אין הדיבור כתיקון הרי הוא מוציא רע ונגעים באים, כמו שאמרו חז"ל (ערכין טו:) שהנגעים באים על המוציא רע ולשון הרע, וכשאדם פוגם בדיבור הוא אינו נפש חיה כי אם מצורע ונחשב כמת.

והנה אצל המצורע נאמר (ויקרא יג מו) 'כל ימי אשר הנגע בו יטמא

שאמרה הירח 'רבש"ע אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד', היתה מרצונה העז להיות משפיעה, וחשבה שבאופן כזה לא יהיה לה כוח להשפיע, ומסיק שם בגמרא שהגם שאמר לה הקב"ה 'לכי ומעמי את עצמך', בכל זאת הקב"ה פיים את הירח באמרו 'זיל לימנו בך ישראל ימים ושנים', שהירח יש לה השפעה גדולה שקביעת מנין ימות החדשים והמועדים הם לפי הלבנה.

ויעזור השי"ת שנוכה להשפיע אחד על השני להיות בבחינת 'נפש חיה', עדי נוכה לכיאת גוא"צ בב"א.

ולפי מה שראינו שיצירת האדם היה בבחינת 'נפש חיה - לרוח ממללא', יש לומר כוונה בדברי המדרש, שבא להורות שצריך האדם להשפיע על אחרים בכוח הדיבור, וזה שאנו עושים על ידי מה שמתאספים בלילי שבתות.

היום הוא שבת ראש חודש, ומחר בתפילת מוסף נאמר: 'אתה יצרת עולמך מקדם', וידוע שבראש חודש מביאים קרבן חטאת על שהקב"ה אמר 'הביאו כפרה עלי על שמיעמתי את הירח בשעת יצירת העולם' (חולין ס:), ויש לומר שמה

קידושא רבא בצפרא דשבתא

טובה, אזי הוא זוכה לבחינת 'ענג', שאם אמרו חז"ל שהנגעים באים על חטא לשון הרע, יוצא א"כ שמי שאינו מדבר לשון הרע לא יהיה לו נגעים, אלא שעדיין אינו מוכמח שיזכה לבחינת 'עונג', שכן לבחינת עונג יכולים לזכות רק אם מדברים לשון טוב, וכמו שתיבת 'ענג' הוא היפך 'נגע', כן הוא כשהאדם מהפך לשונו, ולא בלבד שאינו מדבר לשון הרע

אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת וגו' (ויקרא יג, ב)

ידוע שהתיבה 'נגע' יכולה להפוך ל'ענג', ואמרו חז"ל (ערכין טו:): שהנגעים באים לאדם בעוון לשון הרע, וחשבתי לומר כזה, שאם האדם מדבר לשון טוב על חברו, היינו שהוא דורש בשלום חברו ואומר לו מילה

עינינו הוא דבר רע, אזי טבע האדם מיד שדנים אותו לרע ומדברים עליו לשון הרע, והוא מפני שאנו מבחינים ודנים רק במה שראינו בעינינו, ואינו מתעמקים לדעת מה היה הגורם לדבר זה, היינו מה היו צירוף הדברים שגרמו לו לעשות אותו המעשה, ואם היינו יודעים מה היתה כוונתו במעשיו, היינו יכולים לדונו לכף זכות, ולכן האדם שעמל ומתעמק לצרף בין מעשים לדונם לטוב, יכול הוא גם לצרף האותיות שיהיה במקום 'צרת' 'עצרת'.

שמעתי פעם סיפור על יהודי מירושלים שאשתו עמדה ללדת והיתה צריכה לנסוע לבית החולים ביום שבת קודש, וביקש מהשכן רשות להשתמש עם רכבו כדי לנסוע לבית החולים, והשכן נתן לו רשות, אלא ששכח לומר לו שהיות שהרכב ישן מאוד ואין לו מערכת אזעקה, לכן הוא משאיר את הרדיו פועל באופן שיוצאת ממנה מוזיקה רועשת, וכך אם מישהו יחשוב לגנוב את הרכב מיד ישמע את המוזיקה ברעש גדול, והלה שלא ידע מכך הדליק את הרכב ומיד התחילה הרדיו להשמיע מוזיקה רועשת, ומשום פיקוח גפש היה מותר לו ליהודי לנסוע

על חברו, אלא אדרבה הוא אומר עליו דברים טובים, שוב יכול הוא לזכות לבחינת 'ענג'.

וכמו כן התיבה 'צרת' יכולים להפוך ל'עצרת', וחשבתי לומר שזה עיקר עבודתנו בימים האלו, ימי ספירת העומר, וכמו שאנו אומרים בנוסח של 'רבנו של עולם' אחרי ספירת העומר: 'אתה צוותנו לספור ספירת העומר כדי לטהרנו מקליפותינו וממומאותינו וכו' כדי שיטהרו נפשות עמך ישראל מזהמתם', ועל ידי שאנו מטהרים את עצמנו מ'צרת', שוב אנו זוכים לבחינת 'עצרת', היינו חג השבועות שנקרא בלשון חז"ל 'עצרת'.

הנה ידוע מה שאמרו חז"ל (יבמות סב:) שבימי ספירת העומר מתו תלמידי רבי עקיבא על שלא נהגו כבוד זה בזה, ולכן העבודה של ימי הספירה הוא להפוך הצרת שמגיע על לשון הרע (ערכין טו:) לעצרת, לבחינת 'אדרבה שנראה כל אחד מעלת חברינו ולא חסרונם' (תפילת הרבי ר' אלימלך מליענסק ז"ע).

והנה החילוק שבין 'צרת' ל'עצרת' הוא לפי צירוף האותיות, ויש לומר שהמעם משום שבעת שאנו רואים אצל הזולת דבר שלפי ראות

לבית חולים, אבל היה אסור לו לכבות את הרדיו.

ויעזור השי"ת שנוכה לראות רק מעלת חברנו, ועי"כ נוכה לקבל את התורה בעצרת, עדי נוכה לביאת גוא"צ בב"א.

אח"כ הוסיף רבינו: הרה"ח ר' יוסף קץ הי"ו הוסיף שלכן נקט התנא במשנה (אבות א ו) הלשון 'הוי דן את כל האדם לבף זכות', ולא אמר 'הוי דן את האדם לבף זכות', שאם מסתכלים על 'כל האדם', דהיינו על כל הסיפור, הצירוף של כל המקרים ביחד, אז אפשר לדנונו לבף זכות.

והיהודי הזה נסע ברחובות ירושלים עם מוזיקה בקול רעש גדול, וכולם הסתכלו עליו כאילו יצא מדעתו, שאם הוא צריך לנסוע לבית חולים למה הוא מדליק הרדיו עם מוזיקה שפוגעת ברגשות הציבור, אולם אם היו יודעים מה מונח מאחורי הסיפור, ומה היה צירוף המקרים שהביא לסיפור הזה, היו רואים שעם הצירוף הנכון יכולים להפוך 'נגע' ל'ענג' ו'צרעת' ל'עצרת'.

דעזא דדעזין

נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא, והללו אומרים נוח לו לאדם שנברא יותר משלא נברא, נמנו וגמרו נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא, עכשיו שנברא יפשפש במעשיו, ואמרי לה ימשמש במעשיו, ע"כ.

המדרש"א (מכות כג: ד"ה תרי"ג מצות) ביאר פלוגתתם, דהללו שאמרו נוח לו לאדם שלא נברא, הוא מפני שיש כמה לאוין ולכן אפשר שיחטא, על כן טוב שלא נברא, והללו

אשה כי תזריע וילדה זכר וגו' (ויקרא יב, ב)

איתא במדרש (ויקרא רבה יד, ב) הָדָא הוא דְכָתוּב (איוב לו, ג) אִשָּׁא דעי למרחוק ולפועלי אתן צדק, ע"כ.

בספר ויאמר יהושע ממוח"ז הנה"צ רבי יהושע ב"ן אבדיק"ק סאמבאטשהעלי זצוק"ל, מבאר דברי המדרש על פי מה דאיתא בגמרא (עירובין יג:) שתי שנים ומחצה נחלקו בית שמאי ובית הלל, הללו אומרים

מצוה, ואם לאו הוי עבירה, ונמצא שבעשיית כל עניני הרשות לשם שמים, מתווספים לו לאדם אלפי מצות ומעשים טובים מדי יום ביומו, ושפיר הוי קרוב לשכר מלהפסד, שהרי כל פעולה קמנה אפילו מעניני הרשות נחשב לו הכול כמצוה, שכשהאדם ישן, ואין כוונתו להנאת גופו אלא להחזיק גופו לעבודת השם יתברך, הרי זה מצוה, וכמו כן באכילה ושתיה, יכוון שיאכל וישתה כפי חיותו לעבוד את בוראו, וכן בשיחה צריך שתהיה כוונתו לעבודת הבורא או לדבר המביא לעבודתו, ואם עשה כן הרי זה נחשב למצוה.

ומבאר שם שזה כוונת הגמרא 'עכשיו שנברא יפשפש במעשיו', רצה לומר עכשיו שנברא האדם, שבוודאי לא בראו הקב"ה שיוגיע להפסד יותר מלשכר, על כן העצה שיפשפש ויבדוק תמיד במעשיו היינו בדברי הרשות, שתהיה בהם כוונה טובה לשם שמים, 'ואמרי לה ימשמש במעשיו', שצריך להכניס ממשות וחיות בכל מעשיו הגשמיים ולהפכם למצוה, ע"י שיכוין בהם רק לשם שמים, ואז יהיה קרוב לשכר ורחוק לגמרי מן ההפסד, שהרי כל מעשיו יהיו תמיד רצויים לקונו. ככל זמן ועידן.

שאמרו נוח לו לאדם שנברא, הוא משום שיש הרבה עשין, וכשמקיימם יגדל שכרו, על כן טוב שנברא, אמנם נמנו וגמרו, משעמדו למנין המצוות, ראו ששם"ה הלאוין מרובים מרמ"ח העשין, והאדם קרוב להפסד מלשכר, על כן גמרו והסכימו שנוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא.

אך לפי זה תגדל התימה, שהרי 'הצור תמים פעלו וכל דרכיו משפט', וא"כ איך ברא את האדם ונתן לנו את התורה, בזמן שבאמת הוא קרוב להפסד ונוח לו שלא נברא.

ומביא שם לתרין בשם מה שכתבו בספרים הק', שלכן נתן הקב"ה פרשה קמנה שכל גופי תורה תלוין בה (ברכות סג.), לקיים 'בכל דרכיך דעה' (משלי ג ו), וכמו שנפסק להלכה בשלחן ערוך (או"ח רלא) שיכוין האדם בכל עניניו ומעשיו לשם שמים, ואפילו בדברי הרשות לא תהיה כוונתו להנאת גופו אלא לעבודת הבורא כ"ה, שבוה נמצא עובד את בוראו תמיד.

וכמו שכתב החובת הלככות (שער עבודת אלוקים ד) שמעשי האדם נחלקים לשנים, או מצוה או עבירה, ואין שום רשות בעולם, דמה נפשך, אם כוון בהם לשם שמים הרי זו

דהילולא קדישא דיליה חל היום, מביא את דברי המהרש"א שביאר את דברי הגמרא ש'נמנו וגמרו', היינו שראו ששם"ה הלאוין מרובין מרמ"ח העשין, והאדם קרוב להפסד מלשכר, על כן גמרו והסכימו שנוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא.

ואמר הרבי ר' שמעלקא, שאל יקשה לך שלפי דברי המהרש"א קשה למה ברא הקב"ה את האדם כך באופן שהוא קרוב להפסד ונוח לו שלא נברא, וביאר ענין זו עפ"י דברי הגמרא (קידושין מ.) שמחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, ואפילו חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשה, מעלה עליו הכתוב כאילו עשה, אולם מחשבה רעה אין הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה, וא"כ יש בקיום מצות עשה שני פעמים רמ"ח, פעם אחת על המעשה ופעם אחת על המחשבה, משא"כ בלא תעשה לא נחשב רק המעשה, וא"כ שוב רב השכר על ההפסד.

ועל פי זה אמר לפרש הפסוק (בראשית ה, ה) 'וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ', כלומר שראה שהרעות מצד העבירות מרובים על השכר, וכי תימא כיון שהמחשבה טובה של המצוה

ולפי זה מבאר מה שכפל התנא בלשונו (אבות ג א) 'דין וחשבון' שעתידי כל אדם ליתן לקונו, כי יצטרך ליתן 'דין' על עוונותיו, וגם 'חשבון' על כל עניני הרשות אם עשאו לשם שמים, שבאם כוון בהם לשם שמים הרי הם זכות ומצוה, ואם לאו שוב יעלו לו לזדון ואשמה רח"ל.

ובזה מבאר הכתוב 'אשה כי תזריע וילדה זכר', שלא יהיה האדם בבחינת 'מקבל', לעשות כל מעשיו לגרמיה ולא לכוון בהם לעבודת ה', אלא שיעמול האדם להזריע בנפשו בחינת זכר 'משפיע', לעשות כל מעשיו ועניניו רק לשם שמים.

ובתב עוד שזה כוונת המדרש במ"ש הָדָא הוּא דְכָתִיב 'אשא דעי למרחוק', שצריך האדם להכניס דעת ויראת שמים אפילו 'למרחוק' - בדברים גשמיים שנראים רחוקים מהקדושה, ולעשותן רק לשם שמים, ועי"ז 'ולפועלי אתן צדק', יתן צדק ויושר לפועל אמת שפעולתו אמת בביראת האדם בעולם, כי באופן זה שהופך את כל עניני הרשות למצוה, שפיר יהיה קרוב לשכר יותר מן ההפסד.

זכני הרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע שהיומא

'למרחוק', וכמו שאמרנו שמחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, ועי"ז 'לפועלי אתן צדק', יתן צדק ויושר לבוראו שברא אותו, כי בקיום מצוות עשה יש שני פעמים רמ"ה, המעשה והמחשבה, ושפיר יהיה קרוב לשכר יותר מן ההפסד.

אמנם כפי שאמרתי לעיל מוטל על האדם שלא יהיה מסתפק במחשבה לבד ויסמוך על הקב"ה שיצרפו למעשה, אלא צריך שהוא בעצמו יוציא מחשבתו אל הפועל, וזה מה שאמר קרא 'וילדה זכר'.

ויעזור השי"ת שנוכה לעבוד את בוראנו באופן שנוציא את מחשבותינו מן הכוח אל הפועל, ולעשות את כל פעולותינו לשם שמים, עדי נוכה לביאת גוא"צ בב"א.

מצטרף, וא"כ מדה טובה מרובה, לזה אמר שראה ג"כ ש'וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום', שגם בעשותו אחת ממצוות ה' עדיין מעורבות במחשבתו מחשבות של פיגול, וא"כ ההפסד מרובה על השכר, משום הכי 'וינחם ה' כי עשה את האדם בארץ', שנוה לו לאדם שלא נברא יותר משנברא.

ועל פי הדברים האלו נראה לבאר כוונת הכתוב 'אשה כי תזריע וילדה זכר', שאמנם הזרע יוצא מהמוח והוא ענין המחשבה, אולם לא מספיק לאדם שיש לו מחשבה טובה, אלא צריך לראות להוציא מחשבה זו מכוח אל הפועל, וזה מה שנאמר 'וילדה זכר'.

וזה ביאור דברי המדרש: הָרָא הוּא דְכָתִיב 'אשא דעי למרחוק', שהמחשבה של האדם הולכת

שיחת פתיחת הזמן בהיכל כולל שי"ס שע"י קהילתנו הק'
יום ראשון פרשת אחרי-קדושים ב' אייר תשפ"ג

שמה יקרא הגוף בלא נשמה 'מת',
להיות ששולטת בו בחינת הטומאה
הנקראת 'מת', והשעיר של עזאזל
כשמתודה הכהן עליו ונותן עליו כל
העונות והפשעים וכו', הנה הוא 'מת'
כלול מכל מיני מיתות, וצוה האדון
שלא יעשהו מת אלא יעמד חי.

והנה אנו עומדים בשבועות של
ההכנה לקבלת התורה, וכבר
אמרתי שהעניין בזה שלאחר שיצאנו
משעבוד מצרים, ונעשינו בני חורין,
הנה אמרו חז"ל (אבות ג, ב) 'אין לך
בן חורין אלא מי שעוסק בתורה'.

והנה עוד במצרים מצינו שאמר
השי"ת למשה רבינו ע"ה
(שמות ג יב) 'וזה לך האות כי אנוכי
שלחתיך בהוציאך את העם ממצרים
תעבדון את האלוקים על ההר הזה',
מפורש א"כ שתכלית יציאת מצרים
היתה למען נקבל את התורה בהר
סיני.

והנה בלשון הקרא 'תעבדון את
האלוקים על ההר הזה' צריך
ביאור, שכן אמרו חז"ל (אבות א ב) 'על
שלשה דברים העולם עומד, על התורה

הנה אין הדבר קל לשאת דברים
בפני אברכים חשובים יודעי
ספר, וקשה למצוא דברי חידוש שאינם
יודעים, אלא שלהפטר בלא כלום אי
אפשר, לכן נאמר עכ"פ כמה דיבורים.

בבר הזכרתי מה שכתב בפרי הארץ
(פר' תזריע) בעניין פרשת המצורע,
שהנגעים באים על המוציא שם רע
ולשון הרע (ערכין טו:), וזהו מה שאמרו
חז"ל (גדרים סד:) מצורע חשוב כמת,
כמאמר (בראשית כ ז) ויהי האדם לנפש
חיה, תרגומו 'לרוח ממללא', הרי
שתרגום של חיים הוא ממללא שהוא
הדבור שהוא החיות, ואם אין הדבור
כתיקון, הרי הוא מוציא רע ונגעים
באים, כי אינו נפש חי כי אם מצורע
ונחשב כמת.

היום בלימוד חומש רש"י הבחנתי
בדברי האור החיים הק' בפסוק
(ויקרא טו י) והשעיר אשר עלה עליו
הגורל לעזאזל יעמד חי לפני ה' לכפר
עליו לשלח אתו לעזאזל המדברה,
שכתב, שנתכוון באומרו 'יעמד חי'
שלא יתודה עליו תיכף ומיד כשיעלה
עליו הגורל, אלא יניחהו חי, פירוש
לצד כי בחינת הרע נקראת 'מת' ועל

סיני, והיה להם ענין העבודה בזה וקבלו את התורה בהר המוריה.

ובביאור העניין למה הוצרך לכך נראה לומר, שכן אמרו חז"ל (ברכות כח:) מודה אני לפניך ה' אלוקי, ששמת חלקי מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקי מיושבי קרנו"ת, וצריך ביאור מה שנקטו הלשון 'קרנות', שכן קרן יש כמעט בכל בית שהוא.

ויש לומר בזה, שכן בהבדל שיש בין לעבוד במלאכה לבין לימוד התורה, הוא שמי שהוא עובד באיזה מלאכה, אזי הוא עובד רק משום שהוא צריך לפרנסת אנשי ביתו, אבל אינו נעשה במהותו פועל, ולא כן בעניין לימוד התורה, שהתורה בכוחה לשעבד את כל רוחו ונפשו של האדם עד שיהפוך להיות כל ישותו בן תורה.

ובגמרא שבת (פח.) ויתיצבו בתחתית ההר, מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כנגינת, ואמר להם, אם אתם מקבלים התורה מוטב, ואם לאו שם תהא קבורתכם, והקשו התוס' למה הוצרך לכך הרי כבר הקדימו נעשה לנשמע, והנראה לומר ביישוב הקושיא, שבתחילה מה

ועל העבודה ועל גמילות חסדים, ומכאן משמע שעיקר קבלת התורה היתה לעניין ה'עבודה', ולחומר התמיהה פירשו איזה מפרשים שהכוונה בזה לקרבנות שהקריבו על ההר, אלא שקצת תמוה לפרש כך שעוד במצרים צווה ה' למשה רבינו על עניין הקרבנות שאינם אלא כטפל בפני העיקר שהוא קבלת התורה.

ונראה לומר שהביאור בזה הוא, שבלימוד התורה יש ב' בחינות, בין עניין תורה ובין עניין עבודה, ולראיה שבימי ספירת העומר אנו מכינים עצמינו לקבלת התורה על ידי תיקון המדות כמה שתלמידי רבי עקיבא מתו על שלא נהגו כבוד זה בזה.

ובגמרא (ב"מ י.) דרשו על הפסוק (ויקרא כה נה) 'כי לי בני ישראל עבדים' - עבדי הם ולא עבדים לעבדים, והיינו 'תעבדון את האלוקים על ההר הזה', לצאת מעבדות מצרים ולקבל על עצמינו עבדות ה'.

וראיתי מובא בשם כ"ק מהרי"ד **מבעלזא** זי"ע שפי' הלשון 'תעבדון' שהשי"ת הרכיב את הר המוריה על הר סיני שיזכו לכל הקדושות, של בית המקדש ושל הר

חיינו ואורך ימינו, וכמו כן אנו אומרים בתפילה: 'וחיי עולם נטע בתוכנו'.

וההשפעה הבאה מכוח התורה לא די שתשפיע עליו רק בין כותלי הכולל במה שנוגע לעשיית בחינות וכדומה, אלא שיהא ניכר עליו גם בנוסעו בדרכים שיראו ויצביעו עליו תיכף 'הנה זהו אברך כולל', והוא כבריאה נפרדת משאר ההולכים ברחוב.

וברוך ה' שזכינו שראש הכולל הרב פנחס שלימי"א משפיע על כל חברי הכולל השראה מיוחדת של תורה, והוא כגדול העומד על גבי האברכים ודואג להצטרכותם שיוכלו לשקוד ולהיות נשפע מכוח התורה.

ויעזור השי"ת שנוכה לראות את האברכים גדלים בתורה ובעבודה וביראת שמים, ולהכין עצמינו כראוי לקבלת התורה, ושנוכה לגאולה השלימה בביאת גוא"צ בב"א.

שהקדימו נעשה לגשמע היה לעניין מה שהם רוצים לקבל את התורה כמו פועל שלפעמים עובד לפרנסתו בשביל להרוויח מעות, אבל בזה אין די לו להקב"ה, ולכן כפה עליהם את ההר כנגינת לשעבד בזה את כל ישותם למען לימוד התורה שתהפוך להיות חלק בלתי נפרד מעצמם.

והיינו שנקטו הלשון 'יושבי קרנות' אצל העוסקים בעסקי העוה"ז, משום שהם עוסקים בענינם רק בקרנות כשהם צריכים אבל אינו ממלא את עצמותם, ולא כן בלימוד התורה שצריך האדם לקבל על עצמו 'עבדות' ה'.

ולכן לא יחשוב האברך שהוא מסכן במה שהוא נעול ג' שעות ביום בתוך בית מדרש בלא אפשרות לשוחח בפלאפון וכדומה, אלא ישמח וידע שלימוד זה הוא המחיהו לעולם, ולימוד זה נותן לו אפשרות להיות מחובר ומקושר לתורה כעניין 'כי הם

מעמד סיום ישיבת בין הזמנים ושיחת הכנה לקראת זמן הקיץ לבחורי החמד דקהילתינו יום המישי פרשת תזריע-מצורע כ"ט ניסן תשפ"ג

'ושמרתם את המצות' כענין ושמרתם את המצוות, היינו שיש במצות מצה כוח לשמירת כל מצוות התורה

ולזה משיבין לו 'אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן', היינו שכיון שלאחר הפסח נחזור ונאכל חמץ, וחוששין שמא יהיו נגררים אחר היצר הרע בתחבולותיו, לכן צריכים מצוות התורה כדי לשמור עצמינו מעצות היצר הרע.

היום בלימוד חומש רש"י למדתי פרשת נגעי בתים (פר' מצורע), ושם (יד לד) 'כי תבואו אל ארץ כנען וגו' ונתתי נגע צרעת וגו'', וכתב רש"י שם שבשורה היא להם שהנגעים באים עליהם, לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות בתיהם כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר, ועל ידי הנגע נותן הבית ומוצאן.

וכבר ביארו מפרשי התורה שנגעי הבתים באה לו לאדם על צרות העין, מה שלא הטיב לבריות מחפציו אשר בביתו, ובבוא אדם לבקש מעמו חפץ מה, היה אומר שאין לו

הנה עכשיו בסיום בין הזמנים כשכל הבחורים מכינים את עצמם בכוחות רעננים לקראת תחילת הזמן, יהא ניכר וידוע איזה בחורים ניצלו את בין הזמנים לתורה ועבודה במסגרת ישיבת בין הזמנים, ואלו הבחורים תיכף בתחילת הזמן ימשיכו בשקידתם בתורה בבחינת 'לכו מחיל אל חיל', ואיזה בחורים ביטלו חודש שלם מתורה ועבודה, ולהם יקח זמן רב עד שיהזרו לשגרה, שהרי אמרו חז"ל (ירושלמי ברכות ט ה) אם תעזבני יום יומיים אעזבך.

הקדושת לוי (לפסח) עומד בדברי בעל ההגדה: חכם מה הוא אומר, מה העדות והחוקים והמשפטים אשר צוה ה' אלוקינו אתכם וכו', אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן, וביאר כוונת שאלת הבן החכם, שלכאורה היה די לנו במצוה זה של מצה, שהלא ממנה אנו למדים ליראה ולאהבה את השם הנכבד הגדול והנורא, לאחר שראינו האותות והמופתים שעשה עמנו ה' בהוציאנו ממצרים, ומה צורך לעדות והחוקים ומשפטים, וביותר שכבר רמזו בפסוק

הרע, הוא משום שמה שגורם לו לאדם לדבר לשון הרע על חברו הוא מפני שחושב שחברו במעלותיו מפחית מחשיבותו שלו, ואם ידבר סרה על חברו שוב יפחתו מעלותיו של חברו, וכמו כן בעניין צרות העין שחושב שחברו בשפע שיש לו מפחית משפע הראוי לבוא אליו, ולכן הוא מוצר על כך, ואינו מאמין שהקב"ה משפיע לכל אחד באשר הוא מה שצריך בתכלית השלימות.

ולכן מי שמאמין בלב שלם בהשפעת הקב"ה חסדים על כל בריותיו, אזי אינו זקוק לנגעים בביתו שעל ידי כך יזכה למצוא מטמונויות של זהב ולבוא לידי הכרה שהקב"ה מנהיג את העולם, אלא הוא חי כך בכל הזמן, ומאמין שזה שיש לו בית ומשפחה הכל הוא מרוב טובו וחסדו של הקב"ה.

הנוגע לענייננו, שכמה יש לנו לשמוח על מה שזכינו לישב באוהלה של תורה, וכמאמר חז"ל (ברכות כה): מודה אני לפניך ה' אלוקי ששמת חלקי מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקי מיושבי קרנות, ואף שזכו הבחורים לשקוד על התורה גם בימי בין הזמנים, אבל עדיין לא היה בשקיעות המחשבה בתכלית כמו

בביתו כבקשתו, ולאחר שבאה נגע הצרעת בביתו הוא צריך להוציא משם את כל החפצים שלא יטמאו, ויש לו בושא מאחר שכולם רואים שדבר שקר היתה בפיהו.

אלא שא"כ לתמיהה בעיני תחשב, שיוצא שרק אלו שמעוים פניהם ואינם מעניקים לזולת מחפציהם אשר בבית הם אלו שמגיע להם נגעי צרעת בבית, ואז הם מנתצים את קירות הבית וזוכים למטמונויות הזהב שהטמינו האמוריים, ואלו שמרכיבים בחסדים לא יזכו לכך.

וחשבתני לומר בזה, דהנה נפסק להלכה (שו"ע או"ח קפו ד ברמ"א) שבחנוכה ופורים אם שכח לומר 'על הניסים' לאחר 'נודה לך', אזי ישלים אצל הרחמן ויאמר, 'הרחמן הוא יעשה לו נסים כמו שעשה בימים ההם' וכו', וקשה למה רק זה ששכח זוכה ל'הרחמן' ולא מי שאינו שוכח על הניסים, ושמעתי פעם בשם הרה"צ רבי אלימלך בירדמן שליט"א שאמר שרק מי ששוכח זקוק ל'רחמים', וזה שאינו שוכח על שאינו זקוק ל'רחמים'.

ובדרך אפשר יש לומר, שכל מה שהנגעים באים על חמא לשון

ממנו בדווקא תורה ביישוב הדעת אלא בזמן שהוא טרוד ועסוק, וכמו כן בחודש בין הזמנים שאז כולם עסוקים וטרודים, הלימוד שלומדים אז יש לה כוח וסגולה מיוחדת.

ועיקר ההכנה לקבלת התורה להבין ולהכיר בגדל הזכות שלנו ללמוד תורה, ורק מי שהוא עמל בתורה יכול להבין את הזכות הזאת, שאם אינו מתמיד בלימוד מהיכן יבין את הנחיצות שבתורה.

ויעזור השי"ת שתזכו לקחת עמכם את הכוחות ולגדול בתורה ובעבודה וביראת שמים, ולהכין עצמיכם לקבלת התורה בניצול הזמן כראוי, ושנוכה לגאולה השלימה בבנין ביהמ"ק בביאת גוא"צ בב"א.

בישיבה, וזאת עיקר ההכנה לקבלת התורה להודות לה' על אשר בחר בנו מכל העמים לתת לנו את התורה. ומי שמכיר בזכייה להתמיד בדברי תורה, שוב אינו זקוק לתמריצים חיצוניים כמו מבצעים וכדומה שיגרמו לו ללמוד תורה, אלא הוא מבין שהתורה היא חיינו ואורך ימינו.

והתורה שלמדתם בבין הזמנים בוודאי שתעמוד לכם להצלחת הזמן הבא, ואף שהלימוד הוא מועט מאשר בתוך זמן, וכמו דאיתא בחז"ל (אבות כד) 'ואל תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תפנה', והיינו שיש שחושבים שרק כשיהא להם זמן אז ילמדו, ולזה אומרת להם התורה שלא יחשוב שהשי"ת צריך

שמחת הבר מצוה להב' שלמה זלמן ני"ו
בן ידידינו הד"ר משולם פייש הלוי הזרוביץ הי"ו
יום רביעי פרשת תזריע-מצורע כ"ח ניסן תשפ"ג

ובשבת זכור קודם לפורים לא יכולתי לעלות לתורה לקריאת מפטיר, משום שבקריאה מדאורייתא אין מעלים לתורה קמן, ולכן בשבת שלאחר כן עליתי לתורה בביהמ"ד חוסט אצל

הנה הבחור שלמה זלמן חווה כמה אירועי בר מצוה, וגם אצלי היה כך, שהבר מצוה שלי חל ביום פורים, ולכן בפורים היתה שמחת הבר מצוה בבוסטון אצל כ"ק מרן אאזמו"ר זי"ע,

המצות' (להלן כג, טו), אנו קורין אותו פסח, והיכן רמז זה בתורה לקראו יום טוב זה בשם פסח, והלא בכל התורה נקרא יום טוב זה בשם חג המצות. והנה כתיב (שיר השירים ו ג) 'אני לדודי ודודי לי', היינו שאנו מספרים שבחו של הקדוש ברוך הוא, והקב"ה מספר שבח של ישראל. וכן הוא שאנו מניחין תפילין וכתיב בהן שבח של הקדוש ברוך הוא, והקב"ה מניח תפילין שכתוב בהן שבח ישראל.

והנה הבר מצוה חל ביום שבת קודש שלאחר הפסח (כד ניסן), ובספירת המדות היה 'גבורה שבגבורה', וידוע שביום הבר מצוה האדם זוכה ומקבל יצר טוב, ואמרו חז"ל (ברכות ה.) 'לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע', ועל ידי מדת גבורה שבגבורה יגבר וינצח את היצר הרע, וכהרמז ליום זה 'מלכות שבגבורה' שהוא קר"ע שט"ן.

ויעזור השי"ת שיוכה הבחור ני"ו לגדול להיות ירא שמים, ושיוכו וקניך והסבא רבא שליט"א לאויוש"ט לרוות ממך תענוג ונחת, וכן הוריד יוכו ויראו אותך גדל בתורה ובעבודה וביראת שמים וחסידות, ושנוכה כולנו להיות ממקבלי התורה, ושנוכה לבנין ביהמ"ק כביאת גוא"צ כב"א.

כ"ק מרן אאמו"ר זי"ע, ובמוצ"ש התקיימה שם שמחת הבר מצוה.

הנה התפילין הם אות לאדם, וכלשון הפסוק (שמות יג ט) 'והיה לך לאות על ירך', ובשבת ויו"ט אין מניחים תפילין משום שהם אות בין הקב"ה לבין בני ישראל, וכמו כן התפילין הם כעין אות בין ה' לישראל.

והנה בחור הבר מצוה ני"ו עלה לתורה בשבת חול המועד לקריאת מפטיר, ובקריאה שקדמה למפטיר קראו הפסוק בפרשת כי תשא (שם לג כג) 'וראית את אחורי ופני לא יראו', וכתב רש"י שם, וראית את אחורי - הראהו קשר של תפילין.

והנה בתפילין של בני ישראל כתוב, 'שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד', ובתפילין של הקב"ה אמרו חז"ל (ברכות ו.) הני תפילין דמרי עלמא מה כתיב בהו, אמר ליה ומי כעמד ישראל גוי אחד בארץ, והיינו שהראה הקב"ה למשה רבינו הפסוק 'ומי כעמד ישראל' וגו', וזה מורה על הקשר שבין בני ישראל לקב"ה.

הקדושת לוי (פר' בא ד"ה ואמרתם זבח) מבאר הענין שהגם שהתורה מכנה היום טוב בשם 'חג

זִכְרֵ עוֹלָם יִהְיֶה צְדִיק

הוצאות הגליון נודבו לזכר נשמת
הרה"ק רבי חיים ב"ר משה פרידלנדר זי"ע
בעל הטל חיים מליסקא

נלב"ע ט' אייר תרס"ד

ת.נ.צ.ב.ה.